

handlet i en tilsvarende situation. Herved anerkendes, at en person, der føler sig forskelsbehandlet, kan sammenlignes sig med en hypotetisk sammenligningsperson. Det foreslås endvidere præciseret, at enhver form for negativ forskelsbehandling af kvinder i forbindelse med graviditet og barsel som defineret i graviditetsdirektivet (direktiv 92/85/EØF) er direkte forskelsbehandling, og at det ikke forudsættes, at der er en sammenligningsperson. Det har særligt betydning i forhold til ret til fravær i forbindelse med graviditet og under kvinders 14 ugers fravær efter fødslen, ret til fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditetsundersøgelser, forbud mod afskedigelse og rettigheder i forbindelse med arbejdsaftalen. Der er tale om en kodificering af EF-domstolens praksis. Der er fastslået første gang i sag C-177/88, Saml 1990 I-3941 (Deker-sagen). Bestemmelsen gennemfører ligebehandlingsdirektivets artikel 2, stk. 2, punkt 1, og artikel 2, stk. 7, 3. pkt., jf. ændringsdirektivets artikel 1, pkt. 2.

Definitionen af indirekte forskelsbehandling, som foreslås i stk. 3, er en tilpasning af den eksisterende definition i lovens § 1, stk. 2. Den foreslåede ændring indebærer i det væsentligste, at der i vurderingen skal lægges mindre vægt på antallet af berørte personer, der ved en kønsskæv effekt af en bestemmelse, betingelse eller praksis stilles ringere. Herudover er der foretaget en sproglig tilpasning. Definitionen svarer til definitionen i § 1, stk. 3, i forskelsbehandlingsloven. Bestemmelsen gennemfører ligebehandlingsdirektivets artikel 2, stk. 2, punkt 2, jf. ændringsdirektivets artikel 1, pkt. 2.

Det foreslås i stk. 4 lovfæstet, at chikane og sexchikane betragtes som forskelsbehandling på grund af køn og vil som følge heraf være forbudt. Det foreslås samtidig præciseret, at der kan siges fra over for sådan adfærd, idet en persons afvisning eller indvilligelse ikke må anvendes som begrundelse for en beslutning, der vedrører den pågældende. Da chikane og sexchikane er forskelsbehandling, vil sådan forskelsbehandling fortsat være en overtrædelse af lovens §§ 2-4. Lovens pligtsubjekter i forhold til chikane og sexchikane er kun ændret i forhold til visse medlemskaber, se lovforslagets § 1, nr. 4, og forskelsbehandling i den sammenhæng vil næppe være praktisk. Det vil kun være de udtrykkeligt nævnte pligtsubjekter i loven, der er omfattet af forbudet mod chikane og sexchikane.

Definitionen af chikane, som foreslås i stk. 5, svarer til definitionen i forskelsbehandlingslovens § 1, stk. 4. Chikanøs adfærd kan antage flere forskellige former, herunder adfærd af fysisk eller psykisk karakter, af skreven eller verbal karakter samt af visuel karakter. Chikane på grund af køn kan forekomme, når

en person fx bagtales, generes eller isoleres på grund af sit køn. Såvel den tilsigtede chikane (dvs. den chikane, som finder sted med det formål at krænke en persons værdighed) som den utilsigtede chikane (dvs. den uagtsomme chikane, som ikke har til formål at krænke en persons værdighed, men imidlertid har denne virkning) er omfattet af forbudet mod chikane. Til forskel fra sexchikane kan chikane foreligge, uden at chikanøren foretager sig noget aktivt over for den chikanerede person, fx ved at ignorere og holde vedkommende uden for almindeligt samvær på arbejdspladsen. Bestemmelsen gennemfører ligebehandlingsdirektivets artikel 2, stk. 2, punkt 3, jf. ændringsdirektivets artikel 1, pkt. 2.

Definitionen af sexchikane, som foreslås i stk. 6, er udviklet via henstillinger mv., jf. Ministerrådets resolution af 29. maj 1990 om beskyttelse af kvinders og mænds værdighed på arbejdspladsen samt Europakommissionens henstilling 92/131/EØF af 27. november 1991 om beskyttelse af mænds og kvinders værdighed på arbejdspladsen. Med definitionen i ligebehandlingsdirektivet angives det nu udtrykkeligt i EU-retten, at seksuel chikane er i strid med ligebehandlingsprincippet. Sexchikane defineres som »enhver form for uønsket verbal, ikke-verbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima«. I dansk retspraksis er begrebet seksuel chikane blevet indfortolket i lovens §§ 2-4, således at forskelsbehandling på grund af køn allerede omfatter seksuel chikane og anses i strid med ligebehandlingsprincippet. De danske domstole har dermed udviklet dansk retspraksis i overensstemmelse med definitionen i EU. Kodificeringen i direktiv 2002/73/EF vil derfor næppe få den store betydning for retspraksis, som dog alt andet lige må formodes at blive mere klar, når domstolene herefter får en retlig standard at holde vurderingen af seksuel chikane op imod. Bestemmelsen definerer ingen nedre grænse for, hvornår en seksuel adfærd objektivt set bliver til seksuel chikane. Opfattelsen af, hvad der er »uønsket seksuel adfærd« afgøres konkret og afhænger således af den krænkedes persons egne grænser, som igen vil være forskellig fra person til person. Der stilles dog krav om, at der skal være tale om en handling (adfærd), og at denne opleves som uønsket. I praksis kan man muligvis tale om en nedre grænse for seksuel chikane knyttet til den konkrete situation. Domstolene har således i flere sager, hvor adfærden har været af mindre graverende karakter, men dog været uønsket, lagt vægt på den ansattes manglende tilkendegivelse